

כשם שהמים פרק חמישי סוטה

כת.

עין משפט נר מצוה

ד א מ"י פ"ב מהלכות
סוטה הלכה ט ופ"ג
הלכה ט י"ח
ב (מ"י) ט"ז פ"ג הל' י"ח
ה ג מ"י ט"ז פ"ג הל' ז'
ד ד מ"י פ"ג הל' ט'
אבות העומדה הלכה ט'
ג
ד מ"י פ"ב מהלכות
סוטה הלכה ט (ש"ס)
א"ש פ"י ק"מ פ"ג ג
ב"ש"ס

תוספות שאנץ

חד לצואה רידה שיקרוש
ברוך הוא נזיר שיביעה
בה המים וחד לדייעה
רידה להוריעה ודבטן
ואחר כך ירד שאל
להוציא לנו כדאמר פ"ק.
וחד לעשייה והשקה את
המים והיתה אם נטמאה
ותמשל מעל באישה.
ובאו בה המים אפוארים
לפרים ל"ה. ג"ו רידה
כרישאה מחלה לפי שיעקר
המטעה באשה הוא. א"ר
ישמאל ק"ו אינו עריך
להביא מקרא לפסלה
מלהשא לבתן הקטין
אחיה ומה גרושה בתן
שנתיגשה מישאל וזרע
אין לה שמוחלת בתרומה
כדכתיב מלחם אביה תאכל
פסלה מן הכהונה זו
שפסולה לתרומה מביא
(בעלמא) [דנפסאה]
כדקאמרת אינו דין
מפסולה לבתן ל"ה. מה
ת"ל והיא נטמאה ת"ל ולי'
אם כן מה ת"ל ונטמאה
והיא נטמאה (ה) והיא
נטמאה יתרה לא ד"י
הוא רישא לעיל ב"ק
ול"ג כש"כ במתני'. וחד
פ"ה דלא ר' ישמאל
להוריה קאמר לה אלא
סתמא והיא דנטיא
קא רישא ואיל ל"ה:
ומכאן אתה דן לישן פ"ה
מכאן אתה לנד בק"ו
וש"ן ספק נגד ספק לא
נגע בטהרות דמחוקי ליה
בטומאה מספק. ומה סוטה
שלא עשה בה שונג כבוד
פ"ה סוטה שלא עשה בה
כ"ו דכתיב והיא לא נתפשה
אפוארה את נתפשה בותרת
וה"ה לישונג אשתו ואשת
איש צמו תתקין לאשתו
ונדמינה לו את ואך
היא שונגת כסבורה שהתא
בעלה עשה בה ספק כדאי'
ל"ה. ונראה דאין ק"ו נגזר
אלא גלוי מלחא בעלמא
הוא דאי ק"ו נגזר הוא אי'
עלף כל איסורין שעשה
בה שונג כבודי שיעשה
בהם ספק כדאי' מהאי
ק"ו (ע"ס) [ונג] מחלוק
בין רשות היחיד לרשות
הרבים כמו בטומאה:
ועוד דאיכא למיפיק מה
לפוטת שכן נסתרה ריש
רגלים לדבר תאמר ש"ן
שאין בו כן אלא ש"ם
דאין זה ק"ו נגזר אלא
גלוי מלחא בעלמא הוא
ובכולי תלמודא נגזרי' ספק
טומאה כד"ו פסוטה
כדאמר הלכתא נגזרי'
לה פסוטה והוי כמו
הלכה למשה מסיני. א"ר
מכתיב ונטמאה והיא
נטמאה בטומאה יליפין
טומאה והלכתא מביא לה
פסוטה לאו דוקא אלא
למכור דמפוטת גמרי' לה
והא דליפין פסוטה היינו
ספק טומאה כד"ו וכל
ספק טומאה כד"ו וספק
טוהר לא נגזרי' מינה.

ההוא דטורע לה כהן. פירוש הכהן כרץ להודיע שאל להוציא
ס' לעו וכו'ו דגלי לן קרא דהוא נדקדק כמורה ומכ"י כה
זואה ידעיה ועשייה לא כרץ למכנה מו כיה: זו שאמורה בתרומה
אינה דין שאמורה אבהונה. וליכא למימר כה ישראל יוכיח שאמורה
במורה ומותרת לכהונה דה"פ ומה

גרושה שמוחלת לתרומה אפוארה
לכהונה ע"י מעשה שנעשה על
דהיינו גירושין ו' וכי' אינו דין שאמורה
לכהונה ע"י זנות שנעשה בה אבל
כה ישראל מה שפסולה בתרומה
אינו ע"י מעשה ועוד אם משא' כה
ישראל לכהן מהא פסוטה לתרומה
מה שאין כן כאלו שאין להם הימך
לעולם כפסרי ממנו הכי ומה גרושה
קלה שמוחלת לחזור למגרשה כישאל
פסולה לנו הכהונה פסוטה המורה דין
הוא שפסולה מן הכהונה:
מה ת"ז היא נטמאה וכו'. כגירסת
רש"י וכן סיומא למגדן שלעולם
אין משקין אלא על הספק ולי"ט וכי
אילטריך קרא למיסר ספיקא יש
לומר הכתוב אפוארה קודם שמה
כאילו היא ודאי ופ"ג דליכא מלקות
כדמכוס כפ"ק דיבמות (דף י"א:)
מיהו לאו הנא מכלל עשה איכא ופ"י
אם היא טוהרה נענש כג"ד של
מעלה אם כה עליה כמו על חייבי
עשה ולא כשאר ספיקות כגון ספק
חלב ספק שומן ואכלו ודוע עשה
שומן אע"ג דלרץ פסוה ופסולה
מיהו לא תמיך כתיבי עשה:

אינו דין שעשה בו ספק בודאי.
ליכא למיפיק נזיר ועושה
פסח ויכוסו עשה כהן אונס כאלו
דנפקא לן ממי ימות מת עליו דפתת
פמאוס כפסרי ונפרק ג' דכריתות
(דף ט.) ופ"ה לא עשה כהן ספק
טומאה סהוס כדאי' לפי שטומאה
המחוס הלכה הוא ו'ולא סמרינן ק"ו
מהלכה וה"ה דאין להוכיח מעט
דהכי אמר כהכונה אף אני איני
זה והלא אין ללמוד הימנו אבל הא
איכא למתמה אמאי לא פריקין מה
לפוטת שכן רגלים לדבר שהרי קינא
לה ונטמאה כדפריקין לעיל כ"ג
פ"ק (דף כ:) ואין לומר משום דלעיל
מירי טומאה דתמר קיניו ומסירה
דמיהן עד א' התם ודאי איכא
רגלים אבל גרסא אלא ילפינן סמרינן
דתמר קיניא גרסא דליכא למיפיק
שכן קינא לה דקינא לא תשיב
רגלים כלא סמרינן דהא כריש מספק
נהו (דף כ:) דמימי התם מקוה
שנגמד ונמלא חסר כל הטהרות
שנעשו על גביו בין כה"ר בין כה"י
טמא ר"ש אומר כה"ר טוהר כה"י
תולין ושניהם לא למדוהו אלא מסוטה
רכנן כפרי כסוטה מה סוטה ספק
הוא ועשאוהו כדאי' אף כו' ופריקין
אי מסוטה יומא מה סוטה כה"י
טמא ודאי כהא נמי טמא ודאי הכי
השמה התם ים רגלים לדבר שהרי

קנא לה ונטמאה הכא מאי רגלים לדבר
דתמר קיניא יליף כי הכא פריקין והכא
אמאי לא פריקין הכי ויש לומר
דסמרינן על ידי קיניא כסוטה הוי
כספק מנגע שרץ שהרי כלא
קיניא לא היה שום ספק דסמרינן
גרסא דלא משדו על העירות
הלכן קיניא גורם הספק וה"פ
במס' נדה התם גבי סוטה וספק
שרץ הכי קיניא דעייניו השרץ
ואבגול קמן אלא הטהרות והאשה
אלא גבי מקוה קודם טבילה לא
רמינו שום ריעוהא דליכא לספוקי
על דה ולעיל כפ"ק קודם העדלת
עדים לא הואי שום ריעוהא:
מכאן

דאי אים כיה עון. שכל עליה לאחר
משון. שלא כה עליה משנאסרה
עליו שיבדוקה המים: אלא לכוול
למיני. כך נדקדק את הנועל
כדאי' ולא מנא כן אפוארה לו:

דאי אית ביה עון בודקי ליה מיא
כי אית ביה עון בדידיה מי בודקי
לה מיא לדידה והא פ"ה תניא
ונקדק האיש מעון והאשה
ההיא תשא את אית עונה
יבזמן שהאיש מנוקה מעון
המים בודקין את אשתו ואלא
לכוול ליתני בודקתני סיפא
כשם שאמורה לבעל כן אמורה
לבעל לעולם לכוול איידי דתנא
אותה תני אותו סיפא איידי
דתנא בעל תנא בועל: שנאמר
ובאו ובאו קאמר ת"ש כשם
שאמורה לבעל כן אמורה לבעל
שנאמר נטמאה ונטמאה ועדין
תיבעי נטמאה (ה) נטמאה
קאמר ת"ש מודקתני סיפא רבי
אומר שני פעמים האמורין
בפרשה ונטמאה ונטמאה אחד
לבעל ואחד לבעל מכלל רבי
עקיבא ווי קדריש הלכך לרבי
עקיבא שיתא קראי כתיבי חד
לצואה רידה וחד לעשייה רידה
חד לעשייה רידה וחד לדייעה
רידיה ורבי תלמא קראי הוה
דמניו הוה דמניו וטולוה לדיעה
ידיעה ועשייה וזואה: שלא
להוציא לנו. משום דהוא אמר
לה כגלה כרישא את יריכך
נופלת וגו' וסוף המים לנדוק
בדרך כניסתן דכתיב וצתה
צטנה והדר ונפלה יריכה לך
הוצרך להודיע תמילה שהמים
נדרך כניסתן יבדקוה: ואימא
כוליה להכי הוא דאפ"ה. לכוול.
להודיע דענן קתם כרישא
מנלן: מאי כען יריך. קתם
הכא והכא דריש ליה: שלשה
פעמים. וקינא את אשתו והיא
נטמאה והיא אשם נטמאה
אשם נטמאה ונטמאה ונטמאה
אשם נטמאה: ואחד לפרומה.
שאפילו היא כה כהן ובעלה
כהן נפסלה מן התרומה: קל
ומומר. אינו כרץ להביא מן
המקרא לפסולה מן הסוטה
מליגשא לכהן דמקל ומומר
אחי: מה גרושה. כה כהן
שנתגרשה משכרל וזרע אין
לן שמוחלת בתרומה כדכתיב
מלחם אביה תאכל פסולה
לכהונה: ו' שפסולה מפרומה.
מרכיבא דנטמאה כדקאמרת
אינו דין שפסולה לכהונה.
ולקמן פריקין וזה לא איירי
רבי עקיבא כפסול סוטה כלל
דלא אכרעה קרא ומאי קאמר
ליה רבי ישמעאל: מה ס'ל
הוא נטמאה כו' גרסינן. ולא
גרס א"כ דמילתא כנאפי נעשה
הוא ולא נטמאה יתירא
קמיבעיא ליה דהא דרשינן
ולאו רבי ישמעאל לחודיה
קאמר לה אלא סתמא היא
וקראי דעינא קדריש ואיל': מה
תלמוד לומר וקנא אם אשמו
הוא נטמאה. דמשמע דודאי
נטמאה ומה תלמוד לומר
אם אשמו וקנא אם אשמו
הוא נטמאה ליה דנטמאה
למה

שמה ואי פשיטא דלא נטמאה
למה משקה: מיני לך כפסוד
של הספק אפוארה. והכי
קאמר קרא אשה ו' שמה
נטמאה ושמה לא נטמאה
וקאמר לך דישקנה לזכר
הספיקא וחי לא משקה לה
אפוארה: ומכאן אפ"ה. למד
ק"ו לשרץ ספק נגע כטהרות
ספק לך נגע דמחוקין לה
נטמאה מספק: סוטה לא עשה
כה כן. דכתיב (נמדנה ה) והיא
לא נטמאה אפוארה הא נתפשה
מוחלת והוא הדין לישונג
אשתו ואשת איש עמו
בבית ומתוון לאשתו וזדמנה
לו ו' ואף היא שגגה כפסודה
שהוא בעלה: וממקום

6 [לקמן מו: כטוטה ה.
יבמות ט. קידושין כ"ג:
ט) וימאה פה. וי"ט. א) לעיל
ט: ד) [נפול ט: כ] (ס) ונמו
ולמד לה פסד ופסדי
מיהו ע"מ תתו ויין דגלי
לן כ"י. רש"י. א) נ"י סינע
מחוס כ"י מ"ה מח"ל. א) ויין
דען ק"ו ט"י. רש"י.

תורה אור השלם

1. וקדק האיש מעון
והאשה ההיא תשא את
עונה: כמכ"י ה לא
2. ובאו המים ונטמאה
האלה במעין לכוול
בטן ולפני ירך ואפוארה
האשה אמן אמן.
כמכ"י ה כב

הגהות הב"ח

6) ג"ו ועדין מיבעי
נטמאה ונטמאה קאמר
או אשם נטמאה ונטמאה:
2) רש"י ד"ה סיפא ווי'
וחד והסקה כ"ל"ה ותיבת
לדעיה נחמק:

מוסף רש"י

בזמן שהאיש מנוקה
מעון. שלא כה עליה לאחר
משנאסרה עתה אפוארה
עליו דמניו ונטמאה:
והיא נטמאה ונטמאה:
וכתיב וצטנה ונפלה
והיא נטמאה ונטמאה:
אין ובע"ז פשוטו כ"ל. אין
האיש מנוקה מעון.
שכל עליה אשם נטמאה
(כטוטה ה.) ל"ה: מעון
כאף גלשה הסוטה כן
מנו שפסולה כן מאחמת
(קמחן מ"ג.) שלא להוציא
לעו על המים המריים.
שיאמרו לא עשי כפסד
האלה ויין מרועת ו' על
יין ויע"ז ט"ו.